

חַת־ת לַיּוֹם חֲמִישִׁי פְּרָטִית וַיִּשְׁלַח יוֹם הַבְּהִיר י"ד בְּסֵלּוֹ ה'תשפ"ו

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטָחוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֵלֶיךָ בָּה"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִישׁ / חֲמִישִׁי עִם רִשׁ"י

שְׁכֶם הִכְרִיחַ אֶת דִּינָה לְהִתְחַתֵּן אִתּוֹ. כְּאֲשֶׁר הִשְׁבֵּטִים שָׁמְעוּ עַל כֶּן, הֵם מָאֵד כָּעֲסוּ! שָׁמְעוֹן וְלוֹי הָעֲרִימוּ עַל אֲנָשֵׁי הָעִיר שְׁכֶם וּבִקְשׁוּ מֵהֶם לַעְרוֹךְ בְּרִית מִלָּה. אַחֵר הַבְּרִית בִּשְׁעָה שֶׁהָיוּ חֹלְשִׁים הֵם הָרְגוּ אוֹתָם. כָּל הָעַמִּים סָבִיב חֲשָׁשׁוּ מֵיַעֲקֹב וּבְנָיו וְלֹא הִצִּיקוּ לָהֶם עוֹד. יַעֲקֹב קִבֵּל מָסָר שְׂאֵמוֹ רַבָּה נִפְטָרָה.

דִּינָה, הַבַּת שֶׁל לָאָה, הִיָּתָה כְּמוֹ אִמָּה. הִיא יָדְעָה שֶׁלִּפְעָמִים חָשׁוּב מְאֹד לִלְכֹּת וְלַעֲזֹר לְלַמֵּד אֶיךָ לַעֲבֹד אֶת ה' כְּפִי שְׂרָאוֹי. לְמִרּוֹת שֶׁהָיָא עוֹד לֹא הִיָּתָה אֲפִילוֹ בֵּת עֶשֶׂר, הִיא יָצְאָה בְּעֶצְמָהּ בְּדִי לְנִסּוֹת לַעֲזֹר לְבָנוֹת שְׁכֶם לְלַמֵּד מִהוּ הַדָּבָר הַנָּכוֹן לַעֲשׂוֹת.

אָבֶל שְׁכֶם, בְּנוֹ שֶׁל חֲמוֹר, הָיָה רָשָׁע גָּדוֹל. כְּשֶׁהוּא רָאָה אֶת דִּינָה, הוּא חָשַׁב שֶׁהָיָא מְאֹד יָפָה וְהִתְנַהֵּג אֵלֶיהָ לֹא יָפָה כְּאֵלּוֹ שֶׁהוּא הִתְחַתֵּן אִתָּהּ לְמִרּוֹת שֶׁהֵם לֹא! הוּא בִקֵּשׁ מִדִּינָה לְהִתְחַתֵּן אִתּוֹ, וְכָל שְׁכֶם תִּהְיֶה שְׂיֻכָּת לָהּ! הָרִי אַחֲרֵי הַכָּל יַעֲקֹב שֶׁלֶם הָרַבָּה בְּסָף בְּשִׁבִּיל חִלְקַת אֲדָמָה קִטְנָה בְּשְׁכֶם, הָאִין הִיא רוֹצָה אֶת הַכָּל? כְּמוֹכֵן דִּינָה לֹא רָצְתָה לִזְמֹר כֵּן. לָכֵן שְׁכֶם בִּקֵּשׁ מֵאֲבָא שְׁלוֹ, חֲמוֹר לָגֹרם לָהּ לְהִתְחַתֵּן אִתּוֹ.

יַעֲקֹב שָׁמַע מִה קָרָה, אָבֶל לֹא עָשָׂה שׁוּם דָּבָר מִיָּד. הוּא חָפָה שֶׁהִשְׁבֵּטִים יִשׁוּבוּ מִמִּרְעָה הַצֵּאֵן בְּשָׂדֶה. בְּנֵתִים, חֲמוֹר הִגִּיעַ לְדָבָר עִם יַעֲקֹב עַל כֶּן שֶׁדִּינָה תִּתְחַתֵּן עִם שְׁכֶם. הִשְׁבֵּטִים כָּל כֶּן כָּעֲסוּ כְּשֶׁשָּׁמְעוּ מִה שְׁשָׁכֶם עָשָׂה! הֵם יָדְעוּ שֶׁאֲנָשִׁים שְׁעוֹבְרִים עֲבֻרוֹת כְּאֵלּוֹ עֲנָשׁ מוֹת וְכָל מִי שֶׁבָּעִיר שִׁידַע עַל כֶּן וְלֹא מָחָה עַל כֶּן, מִגִּיעַ גַּם לוֹ עֲנָשׁ מוֹת. חֲמוֹר אָמַר: בְּבִקְשָׁה תָּנוּ לְדִינָה לְהִתְחַתֵּן עִם בְּנִי, כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם יִכְבְּלוּ לְהִתְחַתֵּן עִם אֲנָשִׁים בָּעִיר וְתִכְבְּלוּ לָגוֹר בְּכָל מָקוֹם שֶׁתִּרְצוּ. כְּמָה בְּסָף אִתָּן לָכֶם כְּדִי שֶׁדִּינָה תִּתְחַתֵּן

עם שכם? בני יעקב החליטו להתחכם עם חמור, בגלל שהם ידעו שהוא היה רשע כמו הבן שלו. הם אמרו "אי אפשר שדינה תתחתן עם מישהו מהעיר שלך! לא עברת ברית מילה וזה לא טוב, לכן נסכים לנשואין אלו רק אם תעברו ברית כמונו. אחרת נעזב.

חמור ושכם הסכימו. הם אמרו לאנשי שכם "אם נעבר ברית נוכל להתחתן עם משפחתו של יעקב ונוכל לקבל את כל רכושם". כולם הסכימו ועברו ברית מילה.

ביום השלישי מהברית, שזהו היום שבו הברית כואבת ביותר, שמעון ולוי לקחו כלי מלחמה ונכנסו לעיר. הם לא שאלו את אביהם אולם הלכו בין שאהבו את אחותם דינה ומאד כעסו על שכם שעשה מה שעשה. היות וכל האנשים היו כואבים, הם לא יכלו להלחם חזרה ומכיון שהיתה להם הזכות להיות בני יעקב הם יכלו להרוג את כל הגברים וגם את חמור ושכם.

במהלך הלחימה, יעקב עמד ליד העיר כדי לודא ששמעון ולוי בסדר. שמעון ולוי לקחו את כל השלל מהעיר ושבּו את הנשים והילדים. הם הביאו את דינה לבית ושמעון הבטיח שיתחתן איתה כיון שהיא חששה שאף אחד לא יסכים להתחתן איתה אחרי מה ששכם עשה.

למרות שנצחו במלחמה, יעקב לא שמח על כך. "כעת כלם יחשבו שאנו עומדים להרוג אותם והם ירצו להלחם בנו". אבל שמעון ולוי אמרו, "לא היתה לנו ברירה, איננו יכולים להרשות לאנשים לעשות דברים לא ראויים לאחותנו".

ה' אמר ליעקב "מה שקרה עם דינה זה בגלל שלא אפשרת לה להתחתן עם עשוי וגם בגלל שלא הקרבת עדין את הקרבת שנתרת שתקריב. לכן לך לבית א-ל ותבנה מזבח".

יעקב אמר למשפחתו ולכל האנשים שהיו אתו להשמיד את כל העבודה זרה שלקחו כאשר הרגו את אנשי שכם, ולהוריד את כל הבגדים שיש עליהם ציורים של עבודה זרה. ואז נלך לבית א-ל ונבנה מזבח לה' שדאג לי בכל השנים האלו.

בני המשפחה נתנו ליעקב את כל העבודה זרה והוא קבר אותם ליד העיר.

במקום לרצות להלחם ביעקב, כל האנשים האחרים חששו ממנו, ואף אחד לא נסה להלחם אתם כאשר הם המשיכו לעבור בארץ.

כאשר הם הגיעו ללוז, היא בית א-ל יעקב בנה מזבח וקרא למקום א-ל בית א-ל היות שזה המקום שיעקב ראה את ה' כאשר ברח מפני עשו.

דבורה, המינקת של רבקה, נפטרה ונקברה בבית א-ל. היא היתה זו שהגיעה לומר ליעקב לחזור לבית, ואז הצטרפה אליהם בדרךם חזרה לארץ ישראל. כאשר קבר את דבורה, הגיע מישהו ואמר לו שאמו רבקה נפטרה. יעקב קרא למקום "אלון בכות" היות והצטער על כך שאמו נפטרה. (שמה של רבקה לא מזכר כּאן בתורה כדי שלא יאמרו עליה שהיא אמו של עשו הרשע).

ה' התגלה שוב ליעקב ונחם אותו על אבּלו על רבקה. ה' נתן ליעקב שם אחר, ישראל, כמו שהמלאך אמר. ה' הבטיח ליעקב שהוא ומשפחתו יגדלו ויהיו לו הרבה צאצאים שיירשו את ארץ ישראל.

ה' גם ברח אותו בברכה מיוחדת שמיוסף יצאו שני שבטים (מנשה ואפרים) ומבנימין שעתיד להולד בקרוב יצאו מלכים (שאול ואיש בשת).

תהלים / יום י"ד לחודש פרקים ע"ב- ע"ו

בתהלים היומי, דוד המלך אומר לה': "בהמות הייתי עמך" – אני מתנהג כבהמה אתך.

זה נשמע מוזר!

מה אומר כּאן דוד המלך?

לפעמים אנשים חוששים. האם יהיה לי מספיק כדי לאכול, מספיק כסף כדי לקנות כל מה שאני צריך? אולי מישו ינסה לקחת את פרנסתי או דברים אחרים ששייכים לי?

זה בעצם מה שדוד המלך אומר, אינני חושש מכה, אני רק עושה מה שאתה מבקש ממני ה', אני לא חושש מכלום! בדיוק כמו בהמה, שלא חוששת שמישהו יקח איזה משהו מדבריה, היא סומכת לחלוטין על בעליה שידאג לה. כן מרגיש דוד המלך לה'.

הרבי פעם בהתעודות אמר שחסיד צריך להרגיש כמו עז, הדבר היחיד שהעז צריכה לדאג לו הוא לתת מספיק חלב. זהו תפקידה! כל הדברים שהיא צריכה כמו אוכל, מים ומקום לישון הם באחריות בעליה, והעז לא צריכה בכלל לחשב עליהם! אותו דבר עם חסיד, הוא רק צריך לקיים את שליחותו וה' ידאג שיהיו לו כל הדברים הדרושים כדי למלא אותה בדרך הטובה ביותר שאפשר.

תניא / קונטרס אחרון סימן ו' (י"ד כסלו שנה פשוטה)

הזהר מכנה את התורה שבח (שבחא בארמית) של ה'. למה הכוונה? כמובן התורה מלמדת אותנו איך להתנהג אבל כיצד זה משבח את ה'? האדמו"ר הזקן מסביר:

כל מצוה שאנו מקיימים מביאה את חיות ה' לעולם. לכן למשל בשהביאו קרבן בזמן שבית המקדש היה קיים- חיות חדשה של ה' נכנסה לעולם. וגם בימינו כשאנו מקיימים מצוה כמו לולב ואתרוג, הנחת תפלין או הדלקת נרות שבת. דברים אלו גורמים להבאת החיות של ה' לעולם כדי שהעולם יוכל להמשיך ולהתקיים.

אבל מה אם לא קיימו את המצוה נכון? אם מניחים תפלין על היד הלא נכונה חס ושלום או מדליקים נרות אחרי הזמן חס ושלום, האם זו מצוה? לא! והיות וזו לא מצוה דברים אלו לא מביאים שום חיות לעולם.

הכוונה היא שהחיות שה' נותן לעולם תלויה בקיום המצוות בדיוק כפי שהתורה מצוה! אי לכה, התורה על כל פרטיה היא מאוד מאוד מיחידת. זו הסבה שהזהר מכנה אותה השבח של ה'.

היום יום / י"ד כסלו

מנהגנו לברך ברכת המזון על כוס יין כאשר ישנו זמון, אפילו אם אין מנץ. אנו גם לומדים כיצד יש לעשות זאת.

~

הרבי הרש"ב אמר פעם בשיחה שישנם שמות שונים בהם אפשר לכנות יהודי בהתאם לעבודת ה' שלו.

שם אחד הוא **צדיק**- זהו אדם שנזהר במיוחד שקיום מצוות שעלינו לקיים.

ישר- אדם שזהיר מאוד במצוות לא תעשה, המצוות שיש להזהר שלא לעשות. **תמים**- מישוה שזהיר ודבוק בקיום המצוות.

והכנוי האחרון הוא **חסיד**- ישנן דרכים רבות שבהם יכול לנהג אדם כדי שיהיה ראוי להקרא בשם חסיד.

אחת מהן היא שלא מרשה לדברים הגשמיים של העולם למנע ממנו לקיים את המצוות ולחיות כפי שה' רוצה שיחיה. זה דבר שכל יהודי יכול לעשות.

הדבר השני הוא להרגיש בכל דבר שעושה איה' נמצא בו. לא כל אחד יכול להרגיש זאת, אבל זה לא בלתי אפשרי.

הדרך השלישית בה אדם יכול להתנהג כדי שיהיה ראוי לשם חסיד- יהודי יכול להתנהג כפי רצון ה' בגלל שהוא מרגיש שרוצה להתקרב לה'. אבל חסיד מתנהג בדרך מיוחדת ביותר. במקום לחשב על מה שהוא רוצה, הוא חושב על מה שה' רוצה! הוא יודע שה' רוצה שהעולם יתנהג באופן של משיח, לכן הוא חשב מה הוא יכול לעשות כדי להביא כבר את הגאולה.

זה מה שהרבי מלמד אותנו שעלינו לרצות את משיח עכשו לעשות כל מה שאנו יכולים כדי לגרום לזה לקרות מיד.

ספר המצוות / מצות עשה רל"ו

היום לומדים שוב את **מצות עשה רל"ו**, אותה מצוה שלמדנו אתמול. אם אדם הזיק לאדם אחר, הוא צריך לשלם לו כדי לפצות על מה שעשה. עליו לשלם לו על חמשה סוגי נזק להם גרם: עבור החלק הנזוק, עבור הכאב, עבור דמי הרופא, עבור ימי העבודה שהחסיר ועבור הבושה. בית הדין מחליט כמה כסף ישלם עבור כל אחד מהסעפים.

רמב"ם / הלכות שכנים פרקים ז', ח', ט'

ברמב"ם היום לומדים כיצד להיות שכן טוב על פי תורה.

פרק ז' - לומדים על זכותו של אדם שיהיה לו חלון. אי אפשר לומר לאדם אחר לחסם את החלון שלו כדי שלא יסתכל לתוך הבית שלנו אם החלון שלו היה שם קודם. אסור גם לחסם לו את החלון על ידי בניה של קיר קרוב לחלון שלו.

פרק ח'- מלמד שאדם אינו יכול לבנות חלק מביתו מעל החצר של שכנו, למשל מרפסת. אם השכן יודע על כך, ולא מנע ממנו, הוא לא יכול להתחרט על כך בהמשך. כך הדבר אם אדם בנה צנור נקוז שיורד לתוך חצר חברו: מתר לו גם לבנות סוג של גג שיגרום למים לרדת במהירות לגנה, כיון שהוא הוכיח שלשכן שלו לא אכפת שהמים יעברו דרך הגנה שלו. אבל בנית ספה אינה מוכיחה מאומה, אלא אם כן היא נשארת עומדת על תלה במשך חדש שלם לאחר הסכמת. כיון שכלם יודעים שספה אינה דבר שמיעד להשאיר.

פרק ט'- הרמב"ם אומר מתי צריך להשאיר שטח נוסף כדי לודא שלא מקלקלים רכוש של השכנים. למשל, אם בונים מתקן לכביסה, יש לבנות מתקן חזק במרחק לפחות של שלושה טפחים מהקיר של השכנים, כדי שהמים לא יזלו ולא יגרסו את קיר ביתו של השכן.

זרכי החסידות / יום טוב חסידי - י"ד בסלו

היום הוא יום מיוחד במינו לחסידים.

זהו יום הנשואין (חתנה) של הרבי והרבנית בשנת תרפ"ט.

אתם עלולים לתהות, מדוע היום הזה מיוחד עבורנו? האם החתנה לא התרחשה לפני שהרבי נהיה רבי?

קודם כל אנו יודעים שהרבי נולד רבי וכל דבר בחייו הוא מיחד לחסידים. אבל ישנו עוד משהו מיחד ביום זה: הרבי אמר לחסידים שי"ד בסלו הוא יום מיחד עבורנו, היות והרבי התחתן עם הרבנית חיה מושקא, בתו של הרבי הקודם רבי יוסף יצחק, הרבי התחיל לעשות דברים יחד עם חותנו הר"י"ץ ובגלל זה מאחר יותר נהיה לרבי. הפונה היא, אמר הרבי לחסידים, שהיום הזה קשר בין הרבי לחסידים ובין החסידים לרבי במטרה לעבד קשה יחד להביא את הגאולה".

מאז ומתמיד הרבי נתן לחסידים את התפקיד לקחת חלק בהבאת הגאולה, קל וחומר בימינו אנו צריכים לעמל עוד יותר ולעשות כל שביכולתנו להביא את הגאולה.

תפלה / "שמע - והיה אם שמוע"

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה ציפה בת ר' שמעיה ע"ה גידמן

המשנה מסבירה מדוע אומרים שמע לפני שאומרים והיה אם שמוע. בשמע מדבר על הקשר לה'. אומרים שמתבטלים בפני ה' ומוכנים למסור את הנפש עבורו. ב"והיה אם שמוע" מדבר כיצד לעשות מה שה' רוצה. אומרים שמוכנים לקיים את מצוות ה'.

(משניות ברכות פרק ב' משנה ב')

גאולה ומשיח / מדוע צריך חסידות בימינו?

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרים צימל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

למה יש את תורת החסידות בימינו, אם במשך כל כך הרבה דורות חיו יהודים ללא תורת החסידות? למדנו סבה אחת אתמול.

סבה נוספת מדוע חסידות התגלתה בעת היא כדי להכין אותנו לקראת הגאולה. כאשר משיח יבוא, בלם יהיו עסוקים בידיעת ה'. על ידי למוד חסידות בימינו, למוד המסייע לנו לדעת את ה', מתכווננים לגאולה.

הרבי הרי"צ ממשיך לכך משל מפנינים. אדם לא צריך פנינים כדי לחיות, אבל הם מאד מוסיפים יפי לחיים. בחתנה, תכשיטי פנינים או תכשיטים אחרים חשובים. בזמנים מסים צריך להראות יפה ומהדר. כאשר מתכווננים לגאולה, שהיא כמו חתנה עם ה', היהודים גם הם צריכים להיות מקשטים. צריך שיהיו לנו הרבה פניני חסידות כדי להראות עד כמה מתרגשים ומתכווננים.

איך רוכשים את "הפנינים" האלה? לא מספיק להקדיש זמן ללמוד חסידות, עלינו לנסות ללמד בכל זמן פנוי. כך נוכל להתכונן לגאולה.

(ראה לקוטי שיחות חלק ב', י"ט בסלו)